

Acest material este prezentat pe site-ul www.encyclopedia-economica.ro și este destinat coautorului/coautorilor și contributorului/contributorilor, celor care lucrează la elaborarea enciclopediei, inclusiv pentru participarea la dezbaterile organizate pe marginea lor. Utilizarea acestora pentru alte scopuri este permisă numai cu acordul scris al autorilor.

I) CARACTERISTICI GENERALE

• DIMENSIUNILE MUNTELUI ÎN ROMÂNIA

- SUPRAFAȚĂ – ALTITUDINI
- DELIMITAREA ZONEI MONTANE – CRITERII
- COMPARAȚII CU ALȚI MASIVI EUROPENI

• CARACTERISTICI GEO-FIZICE ȘI GEOCLIMATICE

- PRINCIPALII MASIVI MUNȚOȘI
- DIFERENȚIERI ȘI CONSECINȚE ECONOMICE ȘI SOCIALE

• FUNCTIILE MUNTELUI

- **NATURALE:** conservarea biodiversității
- **PROTECTIVE:** climatice; sanitare
- **STRATEGICE – DE APĂRARE ȘI CONSERVARE ETNO-IDENTITARĂ**
- **ECONOMICE:** MATERII PRIME; APĂ; HRANĂ; INDUSTRIALIZARE
- **ENERGETICE**
- **SOCIALE – HABITAT UMAN; FORȚĂ DE MUNCĂ; REZERVOR BIOLOGIC UMAN SĂNĂTOS**
- **CULTURAL – ARTISTICE ȘI SPIRITUALE**
- **RECREATIVE:** TURISTICE – SPORTIVE
- **INFRASTRUCTURALE: TRANSPORT; ȘCOLI; SĂNĂTATE; IGIENĂ; APĂ**

• PERSPECTIVA DIACRONICĂ

- EVOLUȚII ȘI ETAPE

- MUTĂȚII PREVIZIONATE

- SCHIMBĂRILE CLIMATICE – consecințe
- EVOLUȚII DEMOGRAFICE - consecințe

• AȚEZĂRILE MONTANE ÎN CARPAȚII ROMÂNIEI

- PARTICULARITĂȚI ȘI DIMENSIUNI

- CĂTUNELE
- SATELE

Acest material este prezentat pe site-ul www.encyclopedia-economica.ro și este destinat coautorului/coautorilor și contributorului/contributorilor, celor care lucrează la elaborarea enciclopediei, inclusiv pentru participarea la dezbaterile organizate pe marginea lor. Utilizarea acestora pentru alte scopuri este permisă numai cu acordul scris al autorilor.

- **COMUNELE**
- **ORASELE**

- TIPURI DE ASEZĂRI

- **Cu gospodării dispersate**
- **Cu gospodării concentrate**
(efecte economice și sociale)

- **OCUPAREA TERITORIULUI MONTAN**

- **IMPORTANTA ECONOMICĂ**
- **IMPORTANTA STRATEGICĂ**
- **LIMITE**

- **FORME ASOCIATIVE TRADIȚIONALE**

ASOCIERI ECONOMICE

- **Obstiile**
- **Composesoratele**
- **Stânele și vâcăriile**

ASOCIERI CULTURALE

- **RESURSELE MUNTELUI (BOGĂȚIA)**

a) **RESURSELE SOLULUI**

- **PĂDUREA MONTANĂ. SPECII**
 - **LEMNUL (de construcție; de foc; de rezonantă; mangalul)**
 - **INDUSTRIALIZAREA. VALOAREA ADĂUGATĂ**
 - **FONDUL CINEGETIC**
 - **FONDUL PISCICOL**
 - **FRUCTELE DE PĂDURE. PLANTELE MEDICINALE. CIUPERCILE. RĂȘINILE**
- **AGRICULTURA MONTANĂ**
- **PAJȘTILE NATURALE. COMPOZIȚIA FLORISTICĂ**
 - **PĂȘUNILE**
 - **FÂNEȘTELE**
 - * **Specii de plante furajere cu importanță deosebită - ex: trifolienele; Plante invadante, nefurajere – ex: feriga, nardetele**
 - **CULTURILE AGRICOLE: cereale, legume; Importanța cartofului; Abandonarea plantelor textile: inul și cânepa**
 - **POMICULTURA**
 - **CULESUL DIN NATURĂ: plante medicinale, ciuperci, fructe de pădure**
 - **ZOOTEHNIA MONTANĂ**
 - **SPECII ȘI RASE DE ANIMALE. EFECTIVE. EVOLUTII**

Acest material este prezentat pe site-ul www.encyclopedia-economica.ro și este destinat coautorului/coautorilor și contributorului/contributorilor, celor care lucrează la elaborarea enciclopediei, inclusiv pentru participarea la dezbaterile organizate pe marginea lor. Utilizarea acestora pentru alte scopuri este permisă numai cu acordul scris al autorilor.

- **CREȘTEREA ȘI REPRODUCȚIA ANIMALELOR. PARTICULARITĂȚI. RANDAMENTE ECONOMICE**
- **IMPORTANTA DEFINITORIE A ÎNGRĂȘĂMINTELOR ORGANICE DE LA OVINE, CAPRINE, BOVINE. DIFERENȚIERI. CALITATE ȘI TEHNICI DE UTILIZARE**

- APICULTURA
- PISCICULTURA

- b) **RESURSELE SUBSOLULUI**
- MINERALE (solide și lichide)
- APELE
- PIATRA
- PESTERILE

- c) **POPULAȚIA**
- ASEZĂRILE UMANE
- OMUL: MUNTEANUL – Caracteristici: antropice, fizico-psihiice
- OCUPAȚII: DEPRINDERI, MENTALITĂȚI

FAMILIA

**DIVIZIUNEA SOCIALĂ. BĂRBATI. FEMEI.
ROLUL ÎN GOSPODĂRIE ȘI EDUCAȚIA COPILOR.
FILISOFIA DE VIAȚĂ A MUNTENILOR. EVOLUȚII.
CREATIVITATEA ȘI INOVAȚIA LA MUNTENII RURALI**

ALTE RESURSE MONTANE MAJORE CU EFECTE ECONOMICE DIRECTE ȘI INDIRECTE:

- PEISAGISTICE
 - TURISTICE
 - SPORTIVE
 - CULTURALE. Exemplificări
 - SPIRITUALE. Asezăminte religioase
- **DIFERENȚIERI INTER ȘI INTRA-CARPATICE**
 - CLIMATICE
 - ALTITUDINI ȘI GRADIENTI NATURALI
 - ECONOMICE
 - CULTURALE
 - PRIVIND CERINȚELE ȘI NEVOILE POPULAȚIEI MONTANE RURALE ȘI URBANE
 - DIFERENȚIERI ÎNTRE PROVINCILE ISTORICE

RESURSELE ENERGETICE ÎN CARPATII ROMÂNIEI

RESURSELE ENERGETICE EPUIZABILE. Exemplificări.

Acest material este prezentat pe site-ul www.encyclopedia-economica.ro și este destinat coautorului/coautorilor și contributorului/contributorilor, celor care lucrează la elaborarea enciclopediei, inclusiv pentru participarea la dezbaterile organizate pe marginea lor. Utilizarea acestora pentru alte scopuri este permisă numai cu acordul scris al autorilor.

- Cărbune
- Uraniu
- Gaze naturale
- Petrol

RESURSE ENERGETICE RENOVABILE

- **HIDROENERGIA**
 - CAPACITATE SI GRAD DE UTILIZARE
 - HIDROCENTRALE ÎN FUNCȚIUNE
- **ENERGIA EOLIANĂ**
- **ENERGIA FOTOVOLTAICĂ**
- **ENERGIA TERMALĂ**
- **Alte surse si forme de utilizare**
 - Lemnul (de foc, manganul)
 - Energia animală (transporturi, calorică)
 - Energia umană (muncă în condiții de pantă)
 - Energia gravitațională (în agricultură, în exploatarea lemnului)

II) EXPLOATAREA ECONOMICĂ A RESURSELOR MONTANE

PRODUSELE MONTANE

- a) **PRODUSELE AGROALIMENTARE ECOLOGICE**
- Laptele și brânzeturile. Produse tradiționale
 - Carnea. Produse tradiționale
 - Fructele pomicole. Soiuri adaptate la munte
 - Fructele arboricole. Soiuri adaptate la munte
 - Ciupercile comestibile
 - Bauturi alcoolice tradiționale
 - Plantele medicinale
 - Mierea de albine
 - Pestele
 - Vânatul. Forme de valorificare
- **INDUSTRII DE PRELUCRARE. EVOLUTII**
 - **AUTOCONSUMUL; CONSUMUL INTERN; EXPORTURI**

ALTE PRODUSE ZOOTEHNICE:

- ANIMALE DE RASĂ – de tip MONTAN: ovine, caprine, bovine, cabaline; câinii ciobănești
- ANIMALE DE MUNCĂ SI AGREMENT: cai, măgari, câțari

Forme de folosire

- b) **LEMNUL SI PRODUSELE FORESTIERE SECUNDARE**
- SPECII LEMNOASE PRINCIPALE
 - VOLUMUL TĂIERILOR ANUALE. EVOLUTII
 - FORME DE UTILIZARE: construcții, mobilă, lemn de foc, lemn de rezonanță, manganul
 - **INDUSTRII PRELUCRĂTOARE. EVOLUTII**

Acest material este prezentat pe site-ul www.encyclopedia-economica.ro și este destinat coautorului/coautorilor și contributorului/contributorilor, celor care lucrează la elaborarea enciclopediei, inclusiv pentru participarea la dezbaterile organizate pe marginea lor. Utilizarea acestora pentru alte scopuri este permisă numai cu acordul scris al autorilor.

- **FRUCTELE DE PĂDURE: resurse si valorificare**
- **RĂSINILE**
- **Ghinda si jirul. Vânatul. Vânătoarea - Trofee**

c) **PRODUSE HIDROLOGICE**

- **APA POTABILĂ. SURSE. FORME DE FOLOSIRE**
- **APELE MINERALE, COMERCIALE. LOCALIZĂRI**
- **APELE TERMALE. LOCALIZĂRI**
- **STATIUNI BALNEARE**

d) **MINERALELE SI INDUSTRII EXTRACTIVE**

EXPLOATATII MINIERE

- **Fier, mangan, sulf, calcar, uraniu, aur, argint s.a.**
- **Sarea**
- **Turba**

Forme de exploatare. Evolutii

- **CARIERE DE PIATRĂ, MARMORĂ PRUNDISURI; NISIPURI**
Forme de exploatare si folosire.
- **Alte: pietre semipretioase (artizanat), florile de mină s.a.**

e) **TURISMUL SI AGROTURISMUL MONTAN**

TURISMUL MONTAN

- **recreativ, sportiv, curativ, cultural, religios**
- **STATIUNI TURISTICE – LOCATII, AMENAJĂRI EVOLUTII; EVALUĂRI; PERSPECTIVE**

AGROTURISMUL MONTAN – FACTOR ECONOMIC DE CIVILIZATIE SI STABILITATE.

Forme, evolutie, influente si perspective

f) **MESTESUGURI SI MESERII TRADITIONALE. ARTIZANATUL**

- **Ex. tâmplăria, dulgheria, fierăria, potcovirea, rotăria, curelăria, dogăria, blănăria, zidăria, constructia de case si grajduri, dărăcitul lânii, tesătoria**
- **Tehnici traditionale: morăritul, prelucrarea lânii, prelucrarea pieilor, olăritul s.a.**

Caracteristici: valoare adăugată. Materii prime locale.

g) **FORTA DE MUNCĂ RURALĂ**

- **DIMENSIUNI**
- **CARACTERISTICI FIZIO-PSIHICE ADAPTATE MEDIULUI MONTAN**
- **SPIRIT INOVATIV ACCENTUAT. HĂRNICIE**

Acest material este prezentat pe site-ul www.encyclopedia-economica.ro și este destinat coautorului/coautorilor și contributorului/contributorilor, celor care lucrează la elaborarea enciclopediei, inclusiv pentru participarea la dezbaterile organizate pe marginea lor. Utilizarea acestora pentru alte scopuri este permisă numai cu acordul scris al autorilor.

- **EVOLUTIE PRIN EDUCAȚIE PROFESIONALĂ PRAGMATICĂ, SPECIFICĂ SI PRIN MOTIVARE**
- **SANSELE POPULATIEI RURALE MONTANE: CALITATEA PRODUSELOR MONTANE SI PLURIACTIVITATEA AGRICULTURA/ZOOTEHNIA MONTANĂ - "MOTORUL VIETII COMUNITĂȚILOR RURALE DIN CARPATII ROMÂNIEI". TRADITII SI EVOLUTII**

- **ELEMENTE DE SPECIFICITATE**
- **DIFERENȚE ESENTIALE FATĂ DE TEHNOLOGIILE AGRO/ZOOTEHNICE DE LA CÂMPIE/DEAL:**
 - fertilitatea solului
 - panta
 - culturi, mecanizare, chimizare
 - produse conventionale
 - sisteme intensive, industriale de agricultură si zootehnie
 - randamente
 - dimensiunile fermelor
- **CREȘTEREA ANIMALELOR ÎN ZONA MONTANĂ. FORME EXTENSIVE. IMPORTANTA ÎNGRĂȘĂMINTELOR ORGANICE**
- **NON-CHIMIZAREA. PRODUSE ECOLOGICE**
- **ECO-PRODUSE MONTANE: Laptele, carnea, mierea poliflorală, fructele ș.a.**
 - Complexitatea vitamin-minerală si calitatea aminoacizilor
 - Calitatea si garantiile sanitare
- **FÂNETE SI PĂSUNI NATURALE. CIRCUITUL VITAL – VĂRAT – IERNAT**
- **ADĂPOSTURILE PENTRU ANIMALE. GRAJDURILE SI IGIENA – ELEMENTE DE MODERNIZARE. ROLUL MODELELOR**
- **RAPORTURILE AGRO-SILVICE ÎN MONTAN**
 - EXAGERĂRI
 - IMPACT SI CONSECINTE BIOLOGICE, ECONOMICE, SOCIALE
- **SISTEMUL PATRONAL, INTERMEDIARII SI PRETURILE (LAPTE, CARNE)**
- **SISTEMUL ASOCIATIV-COOPERATIST**
- **POLITICA COMPENSATIILOR**
- **RISURI:**
 - Depopularea zonei montane. Desertificarea umană
 - Degradarea majoră a florei naturale furajere
 - Disolutia economiei si culturii traditionale
 - Cresterea aglomerării urbane si a ratei somajului

ATITUDINEA GUVERNAMENTALĂ FATĂ DE MUNTE

- până în 1989
- după 1989

COMPARATII EUROPENE

PERSPECTIVA UNEI ECONOMII DURABILE

- **DEZVOLTAREA PRIN CALITATEA PRODUSULUI MONTAN**

Acest material este prezentat pe site-ul www.encyclopedia-economica.ro și este destinat coautorului/coautorilor și contributorului/contributorilor, celor care lucrează la elaborarea enciclopediei, inclusiv pentru participarea la dezbaterile organizate pe marginea lor. Utilizarea acestora pentru alte scopuri este permisă numai cu acordul scris al autorilor.

- **EDUCAȚIA PENTRU SPECIFICUL RURALULUI MONTAN – BAZA DEZVOLTĂRII DURABILE**
 - GIMNAZIUL
 - SCOALA PROFESIONALĂ DE AGRICULTURĂ MONTANĂ
 - LICEELE TEHNICE: SILVICE, CONSTRUCȚII, TURISM s.a.
 - Instruirea specialiștilor agricoli, universitară și post-universitară
 - MESERII TRADITIONALE. CONTINUITATEA
- **MODERNIZAREA STRUCTURILOR AGRICOLE ÎN LIMITELE SPECIFICE ZONEI MONTANE**
- **CONSOLIDAREA GOSPODĂRIILOR COMERCIALE ȘI SPRIJINIREA GOSPODĂRIILOR DE SEMISUBZISTENȚĂ**
- **DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT**
- **DEZVOLTAREA AGROTURISMULUI**
- **DEZVOLTAREA INDUSTRIILOR LOCALE DE PRELUCRARE A LAPTELUI, CĂRNII, FRUCTELOR, CIUPERCILOR – ÎN SISTEM ASOCIATIV – COOPERATIST. Combaterea activităților intermediarilor și a monopolului industrial**
- **DEZVOLTAREA PIETEI PENTRU PRODUSELE ECOLOGICE MONTANE: internă și externă (U.E. și în afară)**
- **MOTIVAREA TINERILOR:**
 - prime de instalare atractive pentru familiile tinere
 - preturi corecte pentru materiile prime (lapte, carne, fructe)
 - preturi de referință pentru lapte și carne
 - subvenții sporite și diferențiate pentru lapte și carne – ecologice
- **DEZVOLTAREA ENERGIILOR NECONVENTIONALE**
- **PLURIACTIVITATEA – ca formă de stabilitate și continuitate. Noi locuri de muncă**
- **DEZVOLTAREA CULTURALĂ. CONSOLIDAREA IDENTITĂȚII CULTURALE**

MUNTII ROMÂNIEI ÎN PERIOADA CONTEMPORANĂ (1989 – 2009)

FENOMENE. INVOLUȚII STRUCTURALE, MORFOLOGICE ȘI FUNCȚIONALE

- **RETROCEDĂRI DE PĂDURI. EXPLOATAREA INTENSĂ**
- **RETRAGEREA IAS-urilor și CAP-urilor DIN ZONA MONTANĂ**
- **ÎMPROPRIETĂRIRI ALE UNOR FAMILII TINERE DIN SATELE MONTANE (Legea Fondului Funciar)**

ASPECTE NOCIVE

- **Destructurarea mineritului și industriilor din zona montană. Pierderea locurilor de muncă de către agricultorii pluriactivi (salarii, pensii, drepturi sociale)**
- **Privatizarea industriilor alimentare în sistem MEBO (lapte, carne s.a.). Dezvoltarea monopolului industrial. Extinderea intermediarilor spoliatori.**

Acest material este prezentat pe site-ul www.encyclopedia-economica.ro și este destinat coautorului/coautorilor și contributorului/contributorilor, celor care lucrează la elaborarea enciclopediei, inclusiv pentru participarea la dezbaterile organizate pe marginea lor. Utilizarea acestora pentru alte scopuri este permisă numai cu acordul scris al autorilor.

Preturi derizorii - pentru materiile prime agricole (lapte, carne s.a.). Sărăcie în creștere. Descurajarea și exodul tineretului rural montan

- **Desființarea brânzăriilor și abatoarelor mici, locale**
- **Prăbusirea pretului lânii. Derentabilizarea creșterii oilor**
- **Scăderi dramatice ale efectivelor de ovine și bovine**
- **Degradarea (sălbăticierea) florei naturale montane furajere**
- **Îmbătrânirea populației rurale montane active**
- **Restrictii silvice excesive pentru accesul animalelor în pădurile montane**
- **Degradarea ameliorării raselor de taurine, a selecției. Ignorarea importanței reproducerii prin montă naturală**
- **Absența sau intervenția slab semnificativă a subvențiilor de stat pentru lapte și carne. Nediferențierea pentru zona montană**
- **Absența unei politici montane coerente. MARGINALIZAREA AGRICULTURII MONTANE.**
- **Slabe competente în cunoașterea realităților și specificității montane la nivel instituțional și politic**

PĂDURILE: EXPLOATARE INTENSĂ CU MIJLOACE MODERNE – de către societăți intra și extra – montane.

Export intens de lemn brut.

Furtul de lemn.

Fenomene naturale grave: doborâturi masive de lemn (cauzate de vânt), alunecări de terenuri, inundații de amploare.

Replantări de păduri – insuficiente.

ASPECTE FAVORABILE:

CREAREA DE NOI INSTITUTII – SPECIFICE ZONEI MONTANE:

- **COMISIA ZONEI MONTANE/AGENTIA NATIONALĂ A ZONEI MONTANE (MAPDR)**
- **INSTITUTUL DE MONTANOLOGIE – CRISTIAN, SIBIU (Cercetare: 1991 – 2009)**
- **COMISIA DE MONTANOLOGIE (Academia de Științe Agricole și Silvice)**
- **CENTRUL DE FORMARE ȘI INOVAȚIE PENTRU DEZVOLTARE ÎN CARPATI – CEFIDEC (Vatra Dornei) / MAPDR (1994 – 2009)**
- **CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ ”CE-MONT” (INCE/Academia Română)**
- **Sectii de agromontanologie la Universitățile de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Iași și Cluj**

ORGANIZATII NEGUVERNAMENTALE (Realizate cu sprijin extern, fără sprijin guvernamental):

- **FORUMUL MONTAN DIN ROMÂNIA**
- **ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ MONTANĂ ”ROMONTANA”**
- **FEDERAȚIA AGRICULTORILOR DE MUNTE – DORNA**

Acest material este prezentat pe site-ul www.encyclopedia-economica.ro și este destinat coautorului/coautorilor și contributorului/contributorilor, celor care lucrează la elaborarea enciclopediei, inclusiv pentru participarea la dezbaterile organizate pe marginea lor. Utilizarea acestora pentru alte scopuri este permisă numai cu acordul scris al autorilor.

- **NOI ARII PROTEJATE. PARCURI NATURALE – MONTANE**
- **STIMULAREA AGROTURISMULUI SI TURISMULUI RURAL-MONTAN (cca. 5000 pensiuni în 2005). Progres lent**
- **Ameliorări radicale în telecomunicatii**
- **Ameliorări, în curs, ale infrastructurii (drumuri)**

LEGISLATIE SPECIFICĂ PENTRU MUNTE:

- **STRATEGIA DEZVOLTĂRII DURABILE A ZONEI MONTANE (H.G. 1779/2004)**
- **CRITERIILE OFICIALE PENTRU DELIMITAREA ZONEI MONTANE (H.G. 949/2002)**
- **DELIMITAREA ZONEI MONTANE (O.C. 328/321 – 2004 – MAPDR/MAI)**
- **LEGEA MUNTELUI (Nr. 347/2004)**
- **LEGEA PRIVIND ÎNFIINTAREA, ORGANIZAREA SI FUNCTIONAREA AGENTIEI NATIONALE A ZONEI MONTANE (Nr. 181/2007)**

INFLUENTE EXTERNE

PROGRAME FINANTATE pentru realizarea de obiective ”pilot”: Elvetia, Franta, Germania, Austria, Comisia Europeană (Phare), Banca Mondială, Heiffer Project International (SUA) s.a.

UNELE EVOLUTII FAVORABILE PENTRU AGRICULTURA MONTANĂ

Caracteristici: punctuale, slab semnificative

- **Subventii – limitate – pentru mica mecanizare**
- **Subventii diferentiate pentru lapte si carne în zona montană (MAPDR – 2001 – 2004, fără continuitate)**
- **PROGRAM SAPARD – reflectare slabă în zona montană**
- **POST-ADERARE:**
 - **Subventii pentru zonele defavorizate (zonele montane incluse) – finanțări din U.E. – la unitate de suprafață. Nivel = cca. 1/3 față de alte țări din Uniunea Europeană. Efecte slabe în zona montană**
 - **Subventii pentru lapte, carne, animale – insuficiente (MAPDR)**

COLABORĂRI EXTERNE:

- **CONSILIUL EUROPEI**
- **COMISIA EUROPEANĂ**
- **BANCA MONDIALĂ**
- **EUROMONTANA**
- **PARTENERIATUL MONTAN – INTERNATIONAL (ONU)**
- **FAO**
- **CONVENTIA CARPATICĂ**

CONTRIBUTII ROMÂNESTI: Carta Europeană a Muntilor; Proiectul ”Carpati” (bază pentru Conventia Carpatică)

TEORII ROMÂNESTI CONSACRATE MUNTELUI

- ❖ **”MONTANOLOGIA” – ÎNTRE DISCIPLINĂ SI ȘTIINȚĂ ”DE GRANITĂ” – INTER – INTRA SI TRANSDISCIPLINARĂ**

NOUA IMPORTANTĂ A MUNTILOR

- ❖ **PREVENIREA EFECTELOR SCHIMBĂRILOR CLIMATICE SI CREȘTERII DEMOGRAFICE PRIN DEZVOLTARE RURALĂ MONTANĂ DURABILĂ SI ”POLITICĂ MONTANĂ” DISTINCTĂ SI CONSECVENTĂ**

ORIENTĂRI STRATEGICE

- **STOPAREA DEPOPULĂRII RURALULUI MONTAN**
- MOTIVAREA INTENSIVĂ A TINERETULUI SI PERPETUAREA ELEMENTULUI ANTROPIC AUTOHTON
- **DESCENTRALIZAREA ADMINISTRATIV – TERITORIALĂ LA NIVEL INTERCOMUNAL (VĂI, BAZINE)**
- **STIMULAREA OCUPĂRII MUNTELUI SPRE ALTITUDINE, CU GOSPODĂRII ÎN SISTEM DISPERSAT**
- **ASIGURAREA ECHILIBRULUI AGRO-SILVIC. REFACEREA PĂDURILOR**
- **PROTEJAREA MEDIULUI MONTAN**
- **REFACEREA EFECTIVELOR DE BOVINE SI OVINE SI AMELIORAREA PAJISTILOR MONTANE**
- **MODERNIZAREA STRUCTURILOR AGRO/ZOOTEHNICE ÎN GOSPODĂRIE**
- **DEZVOLTAREA INDUSTRIILOR ALIMENTARE MICI SI MIJLOCII – ÎN INTRAMONTAN SI ÎN SISTEM ASOCIATIV-COOPERATIST. COMBATEREA MONOPOLULUI INDUSTRIAL**
- **DEZVOLTAREA INTENSIVĂ A AGROTURISMULUI MONTAN**
- **MODERNIZAREA/DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT ÎN INTRAMONTAN**
- **DEZVOLTAREA ENERGIILOR RENOVABILE**
- **ECONOMISIREA RESURSELOR NEREGENERABILE**
- **EDUCAȚIE INTENSĂ PROFESIONALĂ SI ADAPTATĂ SPECIFICITĂȚII MONTANE – PRIORITAR ÎN RURAL**

- ❖ **EVOLUȚIE PRIN CALITATEA PRODUSULUI MONTAN, PLURIACTIVITATE SI CONSOLIDAREA IDENTITĂȚII CULTURALE A COMUNITĂȚILOR MONTANE**

MONDIALIZAREA SI MUNTELE ROMÂNESC

**REFLEXUL DE AUTOAPĂRARE LA MUNTENI.
DIFERENȚIEREA SI ADAPTAREA CONCEPTELOR ECONOMICO-SOCIALE LA CONDITIILE NATURALE MONTANE.**

Acest material este prezentat pe site-ul www.encyclopedia-economica.ro și este destinat coautorului/coautorilor și contributorului/contributorilor, celor care lucrează la elaborarea enciclopediei, inclusiv pentru participarea la dezbaterile organizate pe marginea lor. Utilizarea acestora pentru alte scopuri este permisă numai cu acordul scris al autorilor.

❖ **PERSONALITĂȚI RELEVANTE PENTRU ECONOMICE, ȘTIINȚA ȘI CULTURA MONTANĂ ROMÂNEASCĂ**

❖ **BIBLIOGRAFIE MONTANĂ:**

CĂRTI, LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE, MONOGRAFII, LUCRĂRI LITERARE – DE SEMNIFICATIE DEOSEBITĂ.

ABORDAREA:

PARTICULARIZAREA MUNTELUI de către INSTITUȚIILE/DOMENIILE IMPLICATE

DOMENII IDENTIFICATE:

1. GEOGRAFIA
2. GEOLOGIA
3. METEOROLOGIA
4. BIOLOGIA
5. SILVICULTURA
6. AGRICULTURA (VEGETAL)
7. ZOOTEHNIA
8. ECONOMIA INDUSTRIILOR
9. HIDROLOGIA
10. DEMOGRAFIA
11. ETNOGRAFIA
12. CULTE
13. ISTORIA
14. STATISTICA

- COLABORĂRI CU INSTITUTE ȘI CENTRE DE PROFIL, ALTE INSTITUȚII – PENTRU DEFALCAREA ZONEI MONTANE DIN TOTAL, CONFORM DELIMITĂRII OFICIALE A ZONEI MONTANE ȘI FURNIZAREA DE DATE ILUSTRATIVE.

ABORDAREA SE VA FACE ÎN LIMITE REZONABILE. INTEGRAL – NU ESTE POSIBIL. SURSELE DE INFORMARE SUNT LIMITATE.

- FIECARE DOMENIU IMPLICAT – VA EXTRAGE DIN TOTAL – SEGMENTUL ”MUNTE” LA MODUL SELECTIV SINTETIC (CERCETĂTORII s.a.)

BAZA DE LUCRU: DELIMITAREA ZONEI MONTANE (OFICIALĂ – H.G. NR. 949/2002 ȘI OC. MAPDR/MAI NR. 328/321/2004). Includerea și a celor 174 de sate montane – parțiale. Menționarea hărții munților Europei (CE – Nord Regio).

SURSE: INVENTARIEREA LUCRĂRILOR RELEVANTE REFERITOARE LA CARPATII ROMÂNIEI:

- ECONOMICE
- SOCIALE
- CULTURALE

Acest material este prezentat pe site-ul www.encyclopedia-economica.ro și este destinat coautorului/coautorilor și contributorului/contributorilor, celor care lucrează la elaborarea enciclopediei, inclusiv pentru participarea la dezbaterile organizate pe marginea lor. Utilizarea acestora pentru alte scopuri este permisă numai cu acordul scris al autorilor.

- **BIOLOGICE**

- **GEOGRAFICE**

- **ALTE**

- **LUCRĂRI PUBLICATE: CĂRȚI, STUDII, TEZE DE DOCTORAT, MONOGRAFII, ARTICOLE, STATISTICI.**
- **LUCRĂRI NEPUBLICATE, RELEVANTE**
- **ACTE JURIDICE – SPECIFICE**
- **STATISTICILE JUDEȚENE: 28 JUDEȚE CU ZONE MONTANE (INCLUD DISTINCT LOCALITĂȚILE MONTANE)**
- **ANUARELE STATISTICE, NAȚIONALE.**

INTEGRAREA: ”GRUP DE LUCRU” – PERMANENT (“CE-MONT”?)

PREZENTAREA: SCRISĂ – GRAFICĂ - FOTO

